

Oppg 97

Med

MAT2046202 Spring 4
2016

(1)

$$A = \begin{pmatrix} 3 & x & y \\ 3+2i & -2 & z \\ 7 & 1-5i & 6 \end{pmatrix} \quad \text{er}$$

$$A^* = \begin{pmatrix} 3 & 3-2i & 7 \\ \bar{x} & -2 & 1+5i \\ \bar{y} & \bar{z} & 6 \end{pmatrix}$$

Så $A = A^* \iff x = 3-2i$
 $y = 7$
 $z = 1+5i$

$$\Rightarrow A = \begin{pmatrix} 3 & 3-2i & 7 \\ 3+2i & -2 & 1+5i \\ 7 & 1-5i & 6 \end{pmatrix}$$

Oppg 104

$$AA^* = \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{3}} & -\frac{1+i}{\sqrt{3}} \\ \frac{1+i}{\sqrt{3}} & \frac{1}{\sqrt{3}} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{3}} & \frac{1-i}{\sqrt{3}} \\ -\frac{1-i}{\sqrt{3}} & \frac{1}{\sqrt{3}} \end{pmatrix},$$

$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

Så $A^{-1} = A^* = \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{3}} & \frac{1-i}{\sqrt{3}} \\ -\frac{1-i}{\sqrt{3}} & \frac{1}{\sqrt{3}} \end{pmatrix}$

2009 VT

Oppgave 5

- a) Vi kan sjekke at $A^T A = AA^T$, og av dette slutte at A er *normal*. Slike matriser er unitært diagonaliserbare. (Dette er et hovedpunkt i lærebokas kapittel 10.6.)
- b) Vi starter med å finne egenverdiene til A utifra den karakteristiske ligningen

$$\det(A - \lambda I) = \begin{vmatrix} a - \lambda & -b \\ b & a - \lambda \end{vmatrix} = (a - \lambda)^2 + b^2 = 0.$$

Altså

$$(a - \lambda)^2 = -b^2, \quad \text{i.e.} \quad a - \lambda = \pm ib.$$

Dette gir oss egenverdiene $\lambda_1 = a + ib$ og $\lambda_2 = a - ib$.

Nå finner vi egenvektorer:

Eigenvektorer tilhørende λ_1 :

$$A - \lambda_1 I = \begin{bmatrix} -ib & -b \\ b & -ib \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} -i & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Dette gir oss eigenvektoren $\mathbf{x}_1 = [1 \ i]^T$.

Eigenvektorer tilhørende λ_2 :

$$A - \lambda_2 I = \begin{bmatrix} ib & -b \\ b & ib \end{bmatrix} \sim \begin{bmatrix} i & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Dette gir oss eigenvektoren $\mathbf{x}_2 = [i \ 1]^T$.

Nå har vi en ortogonal basis $\{\mathbf{x}_1, \mathbf{x}_2\}$ for $\mathbb{C}^2$. Normerer vi denne, og bruker de resulterende vektorene som kolonner i en matrise U , får vi den unitære matrisen som diagonaliserer A . Det kan vi kontrollere ved å se at

$$U^H U = I \quad \text{og} \quad U^H A U = \begin{bmatrix} a + ib & 0 \\ 0 & a - ib \end{bmatrix}.$$

Oppgave 6 Her gjøres rede for en kompleks utgave av denne oppgaven. Oversettelse til løsningsforslag for eksamensoppgaven: Substituer inn *ortogonal* for *unitær*, *T* for *H* og *symmetrisk* for *normal*.

Denne oppgaven var ganske utfordrende, så ikke fortvil om du ikke kom i mål.

- a) Unitær diagonalisbarhet er ekvivalent med normalitet (se kap 10.6). Det skal altså holde å sjekke at $A^H A$ er normal¹. Det gjør vi direkte ved

$$(A^H A)^H (A^H A) = (A^H A)(A^H A) = (A^H A)(A^H A)^H.$$

$A^H A$ er altså *normal*.

Hvordan kan vi lære noe om egenverdiene til $A^H A$? Anta at $A^H A \mathbf{x} = \lambda \mathbf{x}$. Bruker vi det euklidske indreproduktet på $\mathbb{C}^n$, får vi

$$\langle \mathbf{x}, A^H A \mathbf{x} \rangle = \mathbf{x}^H A^H A \mathbf{x} = \langle A \mathbf{x}, A \mathbf{x} \rangle = \|A \mathbf{x}\|^2.$$

Men, vi har ennå ikke brukt at $\mathbf{x}$ er en eigenvektor. Det må vi utnytte nå:

$$\langle \mathbf{x}, A^H A \mathbf{x} \rangle = \langle \mathbf{x}, \lambda \mathbf{x} \rangle = \lambda \|\mathbf{x}\|^2.$$

---

¹Her kan en også rett og slett slå fast at $A^H A$ er hermitesk, og at hermiteske matriser er unitært diagonalisbare (fordi de er normale) med reelle egenverdier (fordi de er hermiteske).

Dermed må

$$\lambda = \frac{\|A\mathbf{x}\|^2}{\|\mathbf{x}\|^2},$$

et reelt tall større enn eller lik 0.

Alle egenverdiene til $A^H A$ er altså reelle tall større enn eller lik 0.

- b) $\mathbf{x} \in \text{Null}(A)$ impliserer at $A\mathbf{x} = 0$. Men, dette impliserer igjen at $A^H A\mathbf{x} = 0$, og dermed at $\mathbf{x} \in \text{Null}(A^H A)$

$\mathbf{x} \in \text{Null}(A^H A)$ impliserer at $A^H A\mathbf{x} = 0$. I så fall er $\mathbf{x}^H (A^H A\mathbf{x}) = 0$, og følgelig må $(A\mathbf{x})^H (A\mathbf{x}) = 0$, noe som impliserer at $A\mathbf{x} = 0$, altså $\mathbf{x} \in \text{Null}(A)$.

Vi har nå sett at $\mathbf{x} \in \text{Null}(A)$ hvis og bare hvis $\mathbf{x} \in \text{Null}(A^H A)$. Disse rommene er altså identiske.

Alternativ: Husk at $\text{Null}(A^H) = \text{Row}(A^H)^\perp = \text{Col}(A)^\perp$. Dermed er $A^H A\mathbf{x} = 0$ hvis og bare hvis $A\mathbf{x} \in \text{Col}(A)^\perp$. Men, $A\mathbf{x} \in \text{Col}(A)$, så dette er ekvivalent² med at $A\mathbf{x} = 0$. Vi har nå sett at

$$A^H A\mathbf{x} = 0 \quad \text{hvis og bare hvis} \quad A\mathbf{x} = 0.$$

Dette er ekvivalent med at $\text{Null}(A^H A) = \text{Null}(A)$.

At matrisene har samme rang følger direkte av dimensjonsteoremet. Husk at $A^H A$ og A har like mange kollonner.

- c) A og $A^H A$ har begge n kolonner. Dimensjonsteoremet sier i denne situasjonen at

$$\text{nullitet}(A) + \text{rang}(A) = \text{nullitet}(A^H A) + \text{rang}(A^H A). \quad (4)$$

I forrige oppgave så vi at A og $A^H A$ har samme nullrom. De har altså samme nullitet. Av dette og (4) følger det at A og $A^H A$ har samme rang. Vi behøver altså bare å vise at $r = \text{rang}(A^H A)$.

Hvis vi er familiære med similaritetsinvarianter, kan vi argumentere på følgende måte: $A^H A$ er similær med en diagonalmatrise med egenverdiene til $A^H A$ langs diagonalen. Denne diagonalmatrisen har rang $r =$ (antallet egenverdier for $A^H A$ som er forskjellige fra 0). Nå er rangen en similaritetsinvariant. Følgelig er $\text{rang}(A^H A) = r$

Hvis en ikke er familiær med similaritetsinvarianter, kan en argumentere på følgende måte: Fra diagonalisering av en normal matrise B kan vi skaffe oss en unitær matrise U og en diagonal matrise D slik at $U^H B U = D$. Dette kan vi skrive som $B U = U D$.

Rangen til B er lik rangen til $B U$, siden $\text{Col}(B) = \text{Col}(B U)$. (Hvorfor er det slik? Anta at $w \in \text{Col}(B)$. Da finnes en vektor v slik at $w = B v$. La nå $v' = U^H v$. Da

---

²Det finnes bare en vektor som ligger både i W og $W^\perp$; nullvektoren.

er $w = Bu = BUU^h v = BUv'$. Altså er $w \in \text{Col}(BU)$. Altså er $\text{Col}(B) \subseteq \text{Col}(BU)$. Tilsvarende ser man at $\text{Col}(BU) \subseteq \text{Col}(B)$.

Rangen til D er lik rangen til UD , siden $\text{Row}(D) = \text{Row}(UD)$. (Hvorfor? $\text{Row}(D) = \text{Col}(D^T) = \text{Col}(D^T U^T) \text{Row}(UD)$, siden vi kan bruke argumentet over på matrisene D^T og U^T istedenfor B og U).

Siden $BU = UD$ viser dette at rangen til B er lik rangen til D i en slik diagonalisering.

Nå gjenstår det bare å anvende dette på vårt konkret tilfelle, der D er en diagonalmatrise med r elementer som er forskjellige fra 0. En slik matrise har rang r . Følgelig er

$$\text{rang}(A) = \text{rang}(A^H A) = \text{rang}(D) = r = \text{antall egenverdier i } A^H A \text{ som er forskjellige fra 0}.$$

Hvis en vil gjøre dette på en tredje måte – kanskje den beste (?) – kan en observere at egenverdien $\lambda = 0$ må ha geometrisk multiplisitet $n - r$: Vi kan nemlig finne n lineært uavhengige egenvektorer for $A^H A$, der de r første tilhører egenverdier som er forskjellige fra 0; de $n - r$ siste egenvektorene tilhører da egenverdien 0. Egenrommet tilhørende $\lambda = 0$ har altså dimensjon $n - r$.

Nå er $\text{Null}(A^H A)$ identisk med egenrommet tilhørende $\lambda = 0$. Dermed er $\text{Null}(A^H A)$ $n - r$ -dimensjonalt, og dimensjonsteoremet, samt oppgave b) gir da

$$\text{rang}(A) = \text{rang}(A^H A) = r.$$

Hvilket skulle vises.

2010 V

Opgave 3. En matrise M er hermitisk dersom $M^* = M$. Reglene for å konjugert-transponere et produkt, trekke ut skalarer, at $I^* = I$ og at I kommunutterer med alle matriser, gir

$$\begin{aligned} (DA)^* &= A^* D^* \\ &= A^* ([3 - 3i]I)^* \\ &= (-i)A(\overline{3 - 3i})I \\ &= (-i)(3 + 3i)AI \\ &= (3 - 3i)AI \\ &= (3 - 3i)IA \\ &= DA, \end{aligned}$$

så DA er hermitisk. Alle hermitiske matriser er normale (en matrise M er normal dersom $MM^* = M^*M$), og et av resultatene sier at en normal matrise er unitært diagonalisbar. Derfor er DA unitært diagonalisbar.

Problem 3

This problem involves *orthogonal diagonalization* of a matrix. Let

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 0 \\ 1 & 0 & 3 \end{bmatrix}.$$

- a) Explain why the matrix A must be orthogonally diagonalizable.

Solution. The matrix A is *symmetric*, hence it is orthogonally diagonalizable. $\square$

- b) Find the eigenvalues of A and bases for the corresponding eigenspaces.

Solution. We first compute the characteristic polynomial of A :

$$\begin{aligned} p_A(\lambda) &= \det(\lambda I - A) = \det \begin{bmatrix} \lambda - 3 & 0 & -1 \\ 0 & \boxed{\lambda - 2} & 0 \\ -1 & 0 & \lambda - 3 \end{bmatrix} \\ &= (\lambda - 2) \cdot \det \begin{bmatrix} \lambda - 3 & -1 \\ -1 & \lambda - 3 \end{bmatrix} \\ &= (\lambda - 2)((\lambda - 3)^2 - 1) = (\lambda - 2)(\lambda - 2)(\lambda - 4). \end{aligned}$$

The *eigenvalues* of A are the solutions to $p_A(\lambda) = 0$:

$$\begin{aligned} \lambda &= 2 \text{ (with algebraic multiplicity 2),} \\ \lambda &= 4 \text{ (with algebraic multiplicity 1).} \end{aligned}$$

We now compute a basis for the *eigenspace* corresponding to each eigenvalue. These eigenspaces are the *null spaces* of $\lambda I - A$.

For $\boxed{\lambda = 2}$ we get $\lambda I - A = \begin{bmatrix} -1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix}$. The corresponding system is

$$\begin{bmatrix} -1 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix},$$

leading to just

$$-x_1 - x_3 = 0,$$

as the 2nd equation is $0 = 0$ and the 3rd is the same as the first.

The general solution to the system is then

$$x_1 = t, \quad x_2 = s, \quad x_3 = -t \quad \text{for any } t, s.$$

Choose first $t = 1, s = 0$ and then $t = 0, s = 1$.

Therefore, a basis for the eigenspace corresponding to $\lambda = 2$ is $\{\mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2\}$, where

$$\mathbf{u}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix} \quad \text{and} \quad \mathbf{u}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}.$$

For $\boxed{\lambda = 4}$ we get $\lambda I - A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 2 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$. The corresponding system is

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 0 & 2 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix},$$

leading to

$$\begin{cases} x_1 - x_3 = 0 \rightarrow x_1 = x_3 \\ 2x_2 = 0 \rightarrow x_2 = 0 \\ -x_1 + x_3 = 0 \rightarrow x_1 = x_3. \end{cases}$$

The general solution to the system is then

$$x_1 = t, \quad x_2 = 0, \quad x_3 = t \quad \text{for any } t.$$

Take $t = 1$. A basis for the eigenspace corresponding to $\lambda = 4$ is then $\{\mathbf{u}_3\}$, where

$$\mathbf{u}_3 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}.$$

□

c) Find an *orthonormal* basis for each eigenspace of A .

Solution. The vectors $\mathbf{u}_1$ and $\mathbf{u}_2$ are already orthogonal: $\langle \mathbf{u}_1, \mathbf{u}_2 \rangle = 0$. We only need to normalize them to have norm 1.

We have:

$$\|\mathbf{u}_1\| = \sqrt{1^2 + (-1)^2} = \sqrt{2}, \quad \|\mathbf{u}_2\| = 1,$$

so for the eigenspace corresponding to $\lambda = 2$, we obtain the *orthonormal* basis $\{\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2\}$, where

$$\mathbf{v}_1 = \begin{bmatrix} 1/\sqrt{2} \\ 0 \\ -1/\sqrt{2} \end{bmatrix} \quad \text{and} \quad \mathbf{v}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}.$$

Now we normalize the vector $\mathbf{u}_3$. We have $\|\mathbf{u}_3\| = \sqrt{1^2 + 1^2} = \sqrt{2}$, so for the eigenspace corresponding to $\lambda = 4$, we obtain the *orthonormal* basis $\{\mathbf{v}_3\}$, where

$$\mathbf{v}_3 = \begin{bmatrix} 1/\sqrt{2} \\ 0 \\ 1/\sqrt{2} \end{bmatrix}.$$

□

d) Find matrices P and D such that $P^T A P = D$.

Solution. We have

$$P = [\mathbf{v}_1 | \mathbf{v}_2 | \mathbf{v}_3] = \begin{bmatrix} 1/\sqrt{2} & 0 & 1/\sqrt{2} \\ 0 & 1 & 0 \\ -1/\sqrt{2} & 0 & 1/\sqrt{2} \end{bmatrix} \quad \text{and} \quad D = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix}.$$

□